

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

í t é l e t e

Az ügy száma: Mfv.VIII.10.034/2023/4.

A tanács tagjai: Dr. Stark Marianna a tanács elnöke

Dr. Tanczos Rita előadó bíró

Dr. Suba Ildikó bíró

Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró

Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes: felperes1

cím1

A felperes képviselője: Balás Ügyvédi Iroda

cím2

ügyintéző: dr. Balás Ákos ügyvéd

Az alperes: alperes1

cím3

Az alperes képviselője: Dr. Szabó Tamás Ügyvédi Iroda

cím4

ügyintéző: dr. Szabó Tamás István ügyvéd

A per tárgya: munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Pécsi Ítéltábla Mf.I.30.053/2022/3/I.

Az elsőfokú bíróság határozata

Szekszárdi Törvényszék 31.M.70.119/2020/49.

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Ítéltábla Mf.I.30.053/2022/3/I. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 1.400.000 (egymillió-négyszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes 2012-ben létesített munkaviszonyt az alperes jogelődjével, ahol előbb közmunkásként dolgozott, majd a közmunkások munkavezetői feladatait látta el. 2020. március 1-jétől – mivel a felperessel, mint vezetővel szemben megingott az alperes bizalma – a városgazdálkodási vezetői feladatokat személyl látta el, és az ő irányítása alatt végezte a

felperes a tevékenységét közfoglalkoztatás-szervezőként. Munkakörébe tartozott a városgazdálkodás telephelyének nyitása és zárása, a munkavállalók munkába indítása és az ehhez szükséges szerszámok kiadása, s a vezetői feladatok mellett kertészeti munkákat is végzett. Feladatát képezte továbbá a havi állat- és kirakodóvásár helyszíne területrendezése, az ott üzemelő WC-k felügyelete, ezért azonban külön díjazásban részesült az alperessel kötött megállapodás alapján. Ezentúl rendelkezésre állási kötelezettség terhelte a rendkívüli helyzetek kezelésének a szervezése, az eseti jelleggel adódó munkaidőn kívüli feladatok ellátása körében. A munkáltató az alapbéren felül 2020. június 7-ig „egyéb pótlék” címén havi 28.900 forintot fizetett a felperesnek.

[2] Az alperes lehetővé tette munkavállalói számára különböző gépek kölcsönzését. A kérelmet a polgármesternek vagy személy1nek kellett előterjeszteni. A felperes házastársa, személy2, mint az alperes volt munkavállalója 2020 nyarán engedélyt kért a polgármestertől egy szárhúzó kikölcsönzésére. A polgármester engedélyezte azt és erről tájékoztatta személy1t. személy2 egy olyan napon jelent meg a telephelyen az eszköz kölcsönzése céljából, amikor személy1 távol volt, és őt távollétében a felperes helyettesítette. személy2 a szárhúzó mellett egy nagyméretű eszközt, egy rézsúkanalat is elvitt, amire nem volt engedélye. A felperes erről személy1t nem tájékoztatta.

[3] 2020 szeptemberében a városgazdálkodás telephelyén udvarrendezés közben személy1 és munkatársai észlelték, hogy nincs meg a rézsúkanál és azt keresni kezdték. A felperes erről tudomást szerzett, de nem mondta meg, hogy azt házastársa vitte el. Ezt követően személy1 a városgazdálkodás telephelyén lévő ipari kamerák felvételeit a rendszergazda segítségével ellenőrizte, melyeken látható volt, hogy személy2 egy teherautóra rakta fel a rézsúkanalat. személy1 telefonon hívta személy2et, aki először tagadta a rézsúkanál elvitelét, majd az eszközt visszavitte a városgazdálkodás telephelyére.

[4] Az alperes 2020. október 5-én azonnali hatályú felmondással megszüntette a felperes munkaviszonyát. Rögzítette, hogy 2020. szeptember 25-én az udvarrendezés közben vették észre, hogy az önkormányzat markológépének rézsúkanala hiányzik. Az egyik dolgozó úgy emlékezett, hogy személy2 vitte el 2020 júliusában, ezért személy1 felhívta személy2et telefonon, aki azt a választ adta, hogy nem ő vitte el. A városgazdálkodás telephelyén működő kamerafelvételek megtekintése alapján megállapítható volt, hogy 2020. július 9-én a rézsúkanalat személy2 szállította el. Az eszköz elszállítása napján személy1 szabadságon volt, így nem volt tudomása erről. A helyettesítését a felperes látta el, így az ő tudtával és engedélyével történhet meg a munkaeszköz elszállítása.

[5] A felperes terhére rótták, hogy nem tett eleget a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvényben (a továbbiakban: Mt.) rögzített tájékoztatási és együttműködési kötelezettségének akkor, amikor az önkormányzat tulajdonában lévő munkaeszköz elszállítását nem jelezte feletteseinek, és mindez a jóhiszeműség és tisztesség elvét is sértette. A történetek miatt megrendült a munkáltató bizalma a felperesben, mivel a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét és a munkajogi alapelveket súlyosan megsértette, és a munkáltató jogos gazdasági érdekeit veszélyeztette, ezért a munkaviszony fenntartása lehetetlenné vált.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[6] A felperes keresetében munkaviszonya jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeként elmaradt jövedelme, továbbá a végkielégítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Ezen túl kifogásolta, hogy a munkáltató nem fizette meg az általa rendkívüli munkaidőben végzett munka után járó pótlékot, így e címen 1.023.750 forint, továbbá kártérítés címén 60.000 forint megfizetését kérte, illetve 10.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére terjesztett elő igényt a perköltség viselése mellett. Érvelése szerint az azonnali hatályú felmondás indokolása valótlan volt, hiszen az alperes tudott az eszköz elszállításáról és hozzájárult ahhoz. Férje a szárhúzó mellett a részsűkanalat is kölcsönkérte, azt engedély alapján vitte el, így alaptalanul állította az alperes, hogy megrendült benne a bizalom. Rendkívüli munkaidőben történt munkavégzés után járó pótlék iránti igényét arra alapította, hogy rendelkezésre állási kötelezettség terhelte a rendkívüli események kezelése miatt, ezért készenléti pótlékban részesült, azonban a ténylegesen végzett munkát a munkáltató nem fizette ki részére. Arra hivatkozott, hogy például éjszaki hóesés esetén neki kellett éjszaka a telephelyet kinyitni, a balesetek esetén őt értesítette a rendőrség, illetve a tűzoltóság, és neki kellett szerveznie a hatóságok levonulása után visszamaradó károk elhárítását. Feladata volt továbbá a városi rendezvények és vásár esetén a területrendezés, a rendezvény lebonyolítása, illetve a takarítás.

[7] Kártérítési igényét arra alapította, hogy 2019 decemberében mindenki részesült jutalomban, kivéve őt. Az 5.000.000 forint sérelemdíj megfizetését arra figyelemmel kérte, hogy az alperes nem biztosította a biztonságos munkavégzés feltételeit, a dögkút kezelésével kapcsolatos feladatai ellátásához nem kapott megfelelő védőeszközt. További 5.000.000 forint sérelemdíj megfizetését arra hivatkozva kérte, hogy az alperes nem biztosította a szabadsághoz és a pihenéshez való jogát, mivel a munkaeszközök kiadása akkor is kötelezettsége volt, amikor szabadságon volt.

[8] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes költségekben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint a felperes házastársa engedély nélkül szállította el az önkormányzat tulajdonát képező, kb. 400.000 forint értékű földmunkagép tartozékot a felperes jelenlétében. Erről a felperes nem tájékoztatta személyl, és amikor a hiányt észlelték, akkor sem mondta meg, hogy a részsűkanál náluk van. Mivel erről a tényről sem az elszállítás előtt, sem azt követően nem tájékoztatta a vezetőit, illetve a keresést követően sem számolt be annak hollétéről, a tájékoztatási kötelezettségét olyan mértékben szegte meg, amely jelentős bizalomvesztést okozott.

[9] 2014. május 1-től egészült ki a felperes feladata a helység havi állat-és kirakodóvásárok szakszerű szervezésével, megrendezésével. E feladatok ellátására tekintettel, havi 28.900 forint bérpótlékot kapott, amely magában foglalta a rendkívüli munkaidőben teljesített egyéb munkák díjazását is, figyelemmel arra, hogy azok csak igen szűk körben, eseti jelleggel adódtak, és a vásárt is csak évi 9 alkalommal rendezték meg.

[10] Vitatta az alperes, hogy a jutalomfizetés során megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, és megalapozatlannak tartotta a felperes sérelemdíj iránti igényét is. Előadta, hogy a dögkút kezelésével kapcsolatban a felperesnek csak adminisztratív teendői voltak, azt

pedig nem írta elő, hogy a szabadsága alatt is végezzen munkát. Azt saját belátása alapján tette meg és munkaviszonya fennállta alatt nem sérrelmezte.

Az első- és másodfokú bíróság határozata

[11] A Szekszárdi Törvényszék 31.M.70.119/2020/49. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest 500.000 forint perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy a rézsúkanál kölcsönvételét sem a polgármester, sem a személy1 nem engedélyezte. A felperesnek tudomással kellett bírnia arról, hogy a munkagép tartozékot a férje vitte el, mivel annak a tehergépkocsira emelésében veje is segített, illetve a nagyméretű tárgyat a felperes férje közös otthonukban tárolta.

[12] A pótlék megfizetésére vonatkozó kereset vonatkozásában kifejtette, hogy a jelenléti ívek nem támasztották alá, hogy a felperes rendkívüli munkaidőben végzett munkát. A becsatolt menetlevelek ennek igazolására nem voltak alkalmasak, mivel a hivatali gépjárművet a felperes több esetben magáncélra használta, s a gépjármű GPS adatai a legtöbb esetben nem egyeztek meg a menetlevélen szereplő adatokkal. Ellentmondásosnak ítélte az elsőfokú bíróság a felperesnek a rendkívüli munkaidő mértéke vonatkozásában tett nyilatkozatait is. Megállapította, hogy a felperes által esetenként végzett többlettevékenység díjazására alkalmas volt a havi 28.900 forint összegű pótlék-átlány tekintettel arra, hogy több hónapban egyáltalán nem történt rendkívüli munkaidőben munkavégzés.

[13] Nem találta megalapozottnak a bíróság a felperes egyenlő bánásmód megsértésére alapított kártérítési igényét sem. Kifejtette, hogy a felperes a szabadsága alatt nem volt munkavégzésre köteles, ezzel ellentétes bizonyítékokat nem terjesztett elő. Ugyancsak nem bizonyította, hogy a dögkúttal kapcsolatos feladatai során bármilyen személyiségi jogi sérelem érte, melynek mibenlétét nem is nevesítette, és nem bizonyította az ezzel kapcsolatos pszichés sérelmét sem, így igényét nem tartotta megalapozottnak a bíróság.

[14] A felperes fellebbezése folytán eljáró Pécsi Ítéletőztábla az 1.Mf.30.053/2022/3/I. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét, annak fellebbezett részében helybenhagyta. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapította, hogy a felperes személy1 távollétében, az ő helyetteseként járt el azon a napon is, amikor a házastársa a munkaeszközöket elvitte a munkahelyről. A felperes felelősséggel tartozott a városgazdálkodás telephelyének munkaeszközeiért, azok mozgatásáért. Nem ellenőrizte, hogy házastársa rendelkezett-e engedéllyel a rézsúkanál elszállítására is, ami a saját udvarukra került és az ott maradt hónapokig. A felperes ezzel a magatartással megszegte a munkáltató azonnali hatályú felmondásában megjelölt jogszabályi kötelezettségeit.

[15] Helytállónak találta azt az ítéleti érvelést is, hogy a felperes a bérpótlékot az alperes által, alkalmanként megrendezésre kerülő vásárok körüli teendők ellátásáért kapta nevesítetten, azonban annak átalány jellegére figyelemmel a felperes által esetenként, rendkívüli munkaidőben végzett munkák ellentételezése is megtörtént. Kifejtette, hogy a felperes által kimunkált rendkívüli munkaidőben végzett munkák kimutatásának valós voltát a per adatai, s a felperes általa vezetett jelenléti ívek tartalma sem támasztotta alá.

[16] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a munkáltatójával szemben a felperes anélkül érvényesített sérelemdíj iránti igényt, hogy bármely, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:43. § (1) bekezdésében nevesített személyiségi joga megsértését megjelölte volna, illetve megtette volna azokat a tényállításokat, amelyekből objektíve következik a munkáltató felróható magatartása miatt a személyiségi jog sérelme.

A felülvizsgálati kérelem

[17] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte, hogy a Kúria azt helyezze hatályon kívül, változtassa meg, és marasztalja a kereseti kérelem szerint az alperest a perköltség viselése mellett. Megsértett jogszabályhelyként a polgári perrendtartásról szól 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. § (1) bekezdését, 266. § (1) bekezdését, 270. §-át, 279. § (1) bekezdését, 342. § (1) bekezdését, 346. § (5) bekezdését, 522. § (1) bekezdés a) pontját, az „alperes 21/2013. (IX. 20.) Önkormányzati Rendelet 15. § (1) és (2) bekezdését, 2000. évi C. törvény 159. §-át, 165-át, 166. §-át”, az Mt. 9. § (1) bekezdését, 145. §-át, 208. § (1) és (2) bekezdését, 122. §-át, továbbá „az Mvt. (1993. évi CXIII. törvény) 54. § (2) és (5) bekezdését, 56. §-át, 65/1999. EüM rendelet 2. § (2) bekezdését, 3-4-5. §-át, a 61/1999. EüM rendelet 2. § (2) bekezdés c) pontját, 3. § (1) bekezdését, 4. § (2) bekezdését, 5. §-át, 7. §-át, 8. §-át, 10-13. §-át” jelölte meg.

[18] Előadta, hogy fellebbezésében „a nem biztonságos munkavégzés kapcsán előterjesztett kereseti kérelem jogalapját fenntartva összecszerűségében 5 millió forint helyett 2 millió forintra szállította le”. Sérelmezte, hogy a bíróságok nem a Pp. 279. § (1) bekezdésének megfelelően értékelték a rendelkezésükre álló bizonyítékokat és állapították meg a tényállást. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete hiányos, az nem felel meg a Pp. 346. § (5) bekezdésének sem.

[19] Vitatta, hogy tudott a kölcsönzés tényéről, illetve azt sem derítették fel az eljáró bíróságok, hogy kitől kérte kölcsön a rézsúkanalat a férje. Azt sem tárták fel, hogy kitől és hogyan szerzett tudomást az elszállítás jogszerűségéről vagy annak hiányáról. Érvelése szerint megalapozatlanul állapították meg a bíróságok, hogy bár csak a szárhúzó felrakásakor volt jelen, értesülnie kellett a rézsúkanál elviteléről is. Állította, hogy mivel házastársa jó kapcsolatot ápolt a polgármesterrel, és többször lehetőséget kapott a különböző gépek ingyenes használatára, alappal bízhatott abban, hogy ez az adott esetben is így történt.

[20] Kifogásolta, hogy „az alperesi vagyonrendelet 15. § (1) bekezdése alapján” az önkormányzat is csak írásban engedélyezhette volna az eszköz elvitelét. Ilyen bizonylatolás hiányában a polgármesteri engedély tartalmát sem lehetett bizonyítani. Álláspontja szerint az alperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a munkaeszközök elvitelét jeleznie kellett volna felettesének vagy a polgármesternek. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság ítélete így megalapozatlan volt, hiszen nem az azonnali hatályú felmondás indokolását vizsgálta felül.

[21] Kifejtette, hogy több esetben, a rendkívüli események során munkaidőn kívül is munkát kellett végeznie, amelyért nem kapta meg az ellentételezést, továbbá szabadsága alatt

is neki kellett nyitnia és zárni a munkahelyet, és kiadnia a munkálatokhoz szükséges eszközöket. Sérelmezte, hogy a részére kifizetett és a munkáltató által „egyéb pótléknak” hívott összeg nem felel meg az Mt. 145. §-ában írt átalány-pótléknak. E körben hivatkozott a Kúria BH2017.1.30. számon közzétett eseti döntésére, mely szerint havi átalány alkalmazása esetén a feleknek megállapodást kell kötniük, amelyben pontosan meg kell jelölni, hogy mely pótlékok kiváltását szolgálja az átalány. Esetében erre nem került sor, a dokumentum pedig rögzíti, hogy az adott pótlék kizárólag a vásárokkal kapcsolatos feladatok ellentételezését szolgálta. Állította, hogy a szabadsága ideje alatt történt munkavégzést tanúkkal igazolta, ennek ellenére utasította el az elsőfokú bíróság keresetét. Előadta, hogy nem minősült vezető beosztású munkavállalónak, így alaptalanul állították, hogy neki kellett volna jeleznie a szabadsága alatti munkavégzés idejére a helyettesítés szükségességét.

[22] A sérelemdíj vonatkozásában kifejtette, hogy az Mt. 9. §-a, továbbá a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése szerint a jogsértés tényén túl további hátrány bizonyítása nem szükséges. E körben felsorolta azokat a jogszabályhelyeket, melyekre igényét alapította a biztonságos munkavégzés feltételeinek elmulasztása kapcsán. Álláspontja szerint köztudomású tényként nem igényelt bizonyítást, hogy a döggútnál végzett munka biológiai kockázattal terhelt munkavégzés.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

[23] A felperes felülvizsgálati kérelme nem megalapozott.

[24] A Kúria előre bocsátja: a felülvizsgálat a megelőző eljáráshoz kapcsolódó rendkívüli, korlátozottan igénybe vehető perorvoslat, amelynek kizárólag jogszabálysértésre hivatkozásra alapítottan van helye. A felülvizsgálat funkciója a kérelmet előterjesztő fél által állított jogsérelem elbírálása és megalapozottsága esetén annak orvoslása. A Kúria kizárólag azt bírálhatja el, hogy a felülvizsgálati kérelemben előadott okból, a megjelölt jogszabályokat megsértette-e a jogerős ítélet.

[25] A felülvizsgálati kérelemnek a Pp. 413. § (1) bekezdés a) – e) pontjaiban felsorolt tartalmi kellékekkel kell rendelkeznie. A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a jogszabályhely pontos megnevezése, amely kihatott az ügy érdemi eldöntésére, valamint annak indokai, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja [Pp. 413. § (1) bekezdés b) pont]. A Pp. 413. § (1) és (2) bekezdése értelmében – miként azokat a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 3-7. pontja értelmezte, és az eljárásjogi tárgyú elvi iránymutatásoknak az új Pp. hatálybalépése folytán történő felülvizsgálatáról szóló 1/2017. polgári jogegységi határozat szerint az új Pp. alkalmazása körében is megfelelően irányadó – a jogerős ítélet több rendelkezését támadó, avagy több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozó felülvizsgálati kérelemnek valamennyi hivatkozás tekintetében rendelkeznie kell a törvényben meghatározott, egymással szoros logikai és perjogi kapcsolatban álló kötelező tartalmi kellékekkel, ellenkező esetben a tartalmilag fogyatékos felülvizsgálati kérelmet – vonatkozó részében – a Kúria nem vizsgálhatja érdemben. A tartalmilag hiányos perorvoslati kérelem

nem korrigálható utóbb sem hiánypótlás elrendelésével, sem a felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél kiegészítő nyilatkozatával.

[26] Az ismertetett jogszabályi rendelkezések értelmében a felülvizsgálati kérelem akkor bizonyulhat eredményesnek, ha a kérelem előterjesztője a szükséges tartalmi kellékekkel rendelkező, határidőben benyújtott beadványában kimutatja a támadott jogerős határozatnak a jogvita érdemi elbírálására konkrétan kiható módon jogszabálysértő voltát, vagyis a támadott határozatra vonatkoztatva adja elő jogszabálysértésre hivatkozásait, a konkrét döntés alapjául szolgáló érvrendszer téves, illetve hiányos voltát mutatja ki, és az érdemi döntésre kiható eljárási szabálysértés igazol.

[27] A Kúria a jogerős ítéletet a fentiek figyelembevételével a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a joghatályosan előterjesztett felülvizsgálati kérelem keretei között, az abban konkrétan megjelölt jogszabályhelyek tekintetében vizsgálta és ítélete meg a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát.

[28] A felülvizsgálati kérelem alaptalan a következők szerint.

[29] A Pp. 406. § (1) bekezdése szerint a jogerős ítélet, vagy az ügy érdemében hozott jogerős végzés ellen nyújtható be, így a Kúria nem vizsgálta azokat a felperesi érveket, amelyekben az elsőfokú ítélet egyes megállapításait, hiányosságait kifogásolta a felperes.

[30] A felperes felülvizsgálati kérelmében a nem biztonságos munkavégzéssel kapcsolatos sérelemdíj iránti igény tekintetében egymásnak ellentmondó nyilatkozatokat tett. Annak petitumában 10.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest, melyből „5.000.000 forint sérelemdíj megállapítását a biztonságos munkavégzés körülményeinek nem biztosítása a döngkút üzemeltetése kapcsán” terjesztette elő, a felülvizsgálati kérelme 3. oldalán azonban akként nyilatkozott, hogy e körben követelését „5 millió forint helyett 2 millió forintra szállította le a fellebbezésében.

[31] A felperes a felülvizsgálati kérelmében kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 279. § (1) bekezdésébe ütközően értékelte a bizonyítékokat és állapította meg a tényállást, és a másodfokú bíróság jogsértő módon fogadta el azt a döntése alapjául. A Pp. 279. § (1) bekezdésének megsértésére alapított felülvizsgálati érveléssel kapcsolatban a Kúria rámutat, hogy a felülvizsgálati eljárás, mint rendkívüli perorvoslati eljárás során általában nem vizsgálható a bíróság mérlegelési körébe tartozó tényállás, és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A Kúria csak azt vizsgálja, hogy az eljárás bíróság a mérlegelési körébe vont adatok, a felek személyes előadása, a bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során nem jutott-e nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen következtetésre. A bizonyítékok nyilvánvalóan okszerűtlen mérlegelésének hiányában a bizonyítékok felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség. Csak az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, ha a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott határozattól eltérő következtetésre lehet jutni (Kúria Pfv.21.474/2011., megjelent: BH2013.119.II.; Pfv.I.21.532/2019/7.; Pfv.II.20.280/2022/10.). Az előzőekben kifejtettek szerint nyilvánvalóan okszerűtlen a mérlegelés akkor, ha a rendelkezésre álló bizonyítékokból a bíróság által levont következtetésre nem lehet jutni. Ez, jelen esetben nem volt megállapítható.

[32] Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a felperes az alperes városgazdálkodásáért felelős közhasznú társaság vezetőjének helyetteseként felelősséggel tartozott a városgazdálkodás telephelyének eszközállományaért. A felperes nem minősült vezető állású munkavállalónak (Mt. 208. §) – ilyet az alperes nem állított, és e kérdés nem volt a megelőző eljárás tárgya sem, – a munkaköri leírásából azonban egyértelműen megállapítható volt, hogy mint munkavezető és közfoglalkoztatást szervező a távollétében helyettesítenie kellett közvetlen fellettesét, személyl városgazdálkodási vezetőt.

[33] Ennek keretében felelősséggel tartozott a városgazdálkodás telephelyén található eszközökért, és köteles volt meggyőződni arról, hogy onnan – akár engedéllyel – milyen eszközök kerülnek ki, az érintett személynek erre van-e engedélye elvinni az eszközt és a kiadás tényéről közvetlen felettesét tájékoztatnia kellett volna. A felperes állításával ellentétben személy3 polgármester és személyl a felperes felettese egybehangzóan állította, hogy a felperes férje kizárólag a szárhúzót kérte el, annak elvitelére kapott engedélyt és a rézsúkanalat engedély nélkül vitte el. Ezt támasztja alá az a tény is, hogy miután kiderült, hogy nincs meg a rézsúkanál, személyl büntető eljárást kezdeményezett.

[34] Nem volt jelentősége annak a körülménynek, hogy ilyen engedély megadására csak írásban, vagy a kialakult gyakorlatnak megfelelően – bízva az érintettek jogszerű magatartásában – szóbeli engedély alapján kerülhetett sor.

[35] A vezetőt távollétében helyettesítő felperesnek 2020. július 9-én figyelemmel kellett volna kísérnie a munkagépek elszállítását és azt, hogy erre csak olyan eszközök vonatkozásában kerüljön sor, melyre az érintett személy – adott esetben férje – engedéllyel rendelkezik. Amennyiben a felperes számára kétséges lett volna, hogy valamennyi eszköz vonatkozásában bírt-e a férje ezzel a hozzájárulással, úgy arról mielőbb meg kellett volna győződni, illetve az elszállításról tájékoztatnia kellett volna vezetőtársát annak ismételt munkába állását követően.

[36] Kellő alap nélkül – csupán a videofelvétel megtekintése után, korábbi nyilatkozatát megváltoztatva - állította a felperes azt is, hogy nem tudott a rézsúkanál elszállításáról. Ez az állítás életszerűtlen figyelemmel arra is, hogy egy nagy méretű eszközt vitt el a felperes férje, amit hónapokig a saját udvarukon tároltak.

[37] A felperes ennek megfelelően megsértette együttműködési és tájékoztatási kötelezettségét (Mt. 52. § (1) bekezdés c) – d) pont, illetve 6. § (2) és (4) bekezdés), így jogszerűen élt az alperes az azonnali hatályú felmondás lehetőségével. A felperes felülvizsgálati kérelmében nem sérelmezte az Mt. 78. §-a (1) bekezdése megsértését, így az azonnali hatályú felmondás feltételei fennállták a Kúria nem vizsgálta.

[38] A rendkívüli munkavégzés kapcsán előterjesztett igény tekintetében a felperes megsértett jogszabályhelyként az Mt. 145. §-át jelölte meg, nem pontosította azonban, hogy érvelését e szakasz melyik bekezdésével kapcsolatban fejti ki. Nem volt szükség annak a kérdésnek a megítélésére, hogy az alperes által fizetett „egyéb pótlék” megfelelt-e az Mt 145. § (2) bekezdése a) pontjában rögzített pótlékátalánynak, mivel a felperes rendkívüli

munkaidőben végzett munkáért járó díj iránti keresetét arra figyelemmel utasították el az eljárt bíróságok, hogy a felperes nem bizonyította, a beosztás szerinti munkaidőn túli munkavégzést.

[39] A Pp. 265. § (1) bekezdése szerint törvény eltérő rendelkezése hiányában a perben jelentős tényeket annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valósnak fogadja el, továbbá a bizonyítás elmaradásának vagy sikertelenségének a következményeit is ez a fél viseli. A másodfokú bíróság határozatában rögzítette, hogy a felperes által kimunkált rendkívüli időben végzett munkák kimutatásának valós voltát a per adatai az általa vezetett jelenléti ívek tartalma sem támasztotta alá. Ugyancsak nem igazolták ezt a felperesi állítást a munkaidő-nyilvántartás adatai és a tanúk vallomása sem. A felperes e körben megsértett jogszabályhelyet (Mt. 107. §) nem jelölt meg, így azt a Kúria a Pp. 413. § (1) bekezdésére tekintettel érdemben nem vizsgálta.

[40] Nem volt alkalmas az érdemi felülvizsgálatra a felperesnek a sérelemdíj megfizetésére vonatkozó felülvizsgálati érvelése sem. Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a felperes az eljárás során nem jelölte meg, hogy mely a Ptk. 2:43. § (1) bekezdésében nevesített valamely személyiségi joga sérült volna. Nem bizonyította azt, hogy a dögkút üzemeltetése kapcsán egészségét veszélyeztető munkavégzésre utasította volna a munkáltató, illetve hogy bármilyen ehhez kapcsolódó tevékenységet végzett volna. A felülvizsgálati érvelésében felsorolt jogszabályhelyek vonatkozásában, azok megsértése tárgyában álláspontját részletesen nem fejtette ki, és nem tekinthető köztudomású ténynek az, hogy az általa folytatott adminisztratív tevékenység biológiai kockázattal járt volna.

[41] Ugyancsak nem igazolta a felperes, hogy szabadsága alatt a munkáltató utasítására végzett volna munkát, és emiatt nem tudta gyakorolni a pihenéshez és magánélethez fűződő jogát, így ezekkel kapcsolatban előterjesztett sérelemdíj iránti igényét is jogszerűen utasították el az eljárt bíróságok.

[42] Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[43] A felülvizsgálati kérelem nem vezetett eredményre, ezért a felperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes megjelenéssel összefüggött felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, melynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg a Kúria.

[44] A felperes munkavállalói költségkedvezményére figyelemmel a felülvizsgálati eljárás illetékét a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam viseli.

[45] Az ítélet ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

[46] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2023. június 7.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Tanczos Rita s.k. előadó bíró, Dr. Suba Ildikó s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró